

ere komme frem mod den Opfattelse, jeg gjorde gældende, ikke have været i Stand til at afkræfte det Syn, jeg har paa denne Sag.

Jeg skal dernæst henvende nogle Ord til den højtærede Justitsminister. Den højtærede Justitsminister udtalte sig med flere Argumenter mod en Statsbank og mente, at det ikke kunde gaa an, at vi oprettede en Statsbank, og at det ikke vilde være formaalstjenligt. Jeg skal her tillade mig at gøre opmærksom paa, at den højtærede Minister flere Gange sagde: „en Statsbank eller Afdeling af Finansministeriet“. Ja, det er naturligvis noget andet end det, jeg har tilladt mig at tale om. Hvis en Bank blev oprettet som en Afdeling af Finansministeriet eller i nærmere Forbindelse med Statens Finanser, vilde der naturligvis opstaa en hel Del Vanskeligheder, som man ellers kunde blive fri for, naar man ikke bærer sig saaledes ad. Vilde man gøre saaledes, kan det godt være, at den højtærede Minister har Ret i, at der lettere opstaaer Mistro, naar man har en Statsbank, paa Basis af den øjeblikkelige Tilstand, Statens Finanser ere i, det anser jeg for meget muligt. Men derfor pointerede jeg ogsaa meget stærkt, at de to Ting selvfølgelig maatte holdes ude fra hinanden. Staten maa have sine Finanser for sig, og Banken sine for sig, og naar man gaar den Vej, er der intet til Hinder for, at en sådan Bank kan udrette ganske det samme som en privat Bank med Hensyn til Omsætninger og Transaktioner i det hele taget, og man vilde have Sikkerhed for, at Befolkningens Interesser vilde blive varetagne af denne Bank i første Række, og jeg kan godt sige udelukkende blive varetagne, medens man, hvis det bliver en privat Bank, løber den Risiko, at Aktionærernes Interesse kommer til at staa i første Række. Jeg tænker heller ikke paa en Bank i den Forstand, at den udelukkende skulde være en Seddelbank, som udstedte Sedler, men mener, at en sådan Statsbank bør som en ganske almindelig Bank være bygget paa de almindelige Bankprincipper, og saaledes at den i det hele taget beskæftigede sig med Kreditforholdenes Ordning indenfor Samfundet. Jeg synes ogsaa, det var en smuk opgave for Staten at ordne disse Forhold, hvorved man ganske sikkert vilde opnaa bedre Forhold paa Kreditvæsenets Omraade end nu med de mange og store Svingninger, som finde Sted under de private Bankers Ægide.

Den højtærede Justitsminister har saa

stor Tiltro til Aktionærerne; han mener, at de naturligvis aldrig ville forsømme at varetage Bankens Interesser, og derfor kunde man godt have Tillid til dem. Nej, det vilde de naturligvis ikke, Bankens Interesser vilde de nok varetage, men om de vilde varetage Befolkningens Interesser bliver noget andet, og der er jeg i høj Grad i Tvivl.

Disse Bemærkninger gælde ogsaa andre Talere, som have haft Ordet. Jeg skal saaledes nævne det ærede Medlem for Bogense (Aadal), der kom med nogle ganske mærkelige Indvendinger mod min Opfattelse, at man skulde have en Statsbank. Det ærede Medlem mente, at man paa denne Maade ikke var vis paa at faa bankkyndige Folk. Jeg kan virkelig ikke forstaa, at man ikke lige saa let kan faa bankkyndige Folk til at lede en Statsbank, som til at lede en privat Bank. For en halv Snes Aar siden eller saadan fremkom der jo noget lignende Bemærkninger fra en vis Side, som mente, at Rigsdagen ikke var i Stand til at gennemføre Parlamentarismen, thi hvor skal man kunne skaffe repræsentative Folk til at være Ministre, hvorledes skaffe de Dygtigheder, der er Brug for paa dette Omraade? Det var et staaende Argument i tidligere Tid, og ud fra de samme Synspunkter kan jeg godt tænke mig, at man kan komme til det Resultat: hvorledes skal man skaffe disse bankkyndige Mænd? Men efter at Systemskiftet er gennemført — og jeg tror, det ærede Medlem staar paa den Side, at han ønsker alt godt for den nuværende Regering, som jo er udgaaet fra dette Ting —, kan jeg ikke forstaa, at det ærede Medlem har en saadan Mistillid, saa han mener, vi ikke kunne skaffe bankkyndige Folk til Ledelsen af en sådan Bank. Jeg skulde mene, at naar der er Tale om solide Statsembeder, kan man sikkert faa de dygtige Folk dertil, jeg nærer i saa Henseende aldeles ingen Tvivl, og jeg kan ikke forstaa, at det ærede Medlem kan nære nogen Tvivl i saa Henseende.

En anden Indvending, som det ærede Medlem gjorde mod Oprettelsen af en Statsbank, var, at den blev afhængig af Regeringen og Rigsdagens Flertal, men efter den Maade, jeg har tænkt mig Sagen ordnet paa, bliver den ikke afhængig af Regeringen. Jeg henviser til Sverige, hvor Banken er ganske uafhængig af Regeringen, hvor Rigsdagen vælger Bankens Bestyrelse, og denne udelukkende staar under Rigsdagens Overherredømme. Jeg har ingen Mistillid til Rigsdagens Flertal.